

Om RSA-kryptering

Populærvitenskapelig kilde: "The Code Book/The secret history of codes and code-breaking" av Simon Singh, Fourth Estate, ISBN 1-85702-889-9.

Utviklet i 1969-1975 av James Ellis, Clifford Cocks og Malcolm Williamson ved British Government Communications Headquarters (GCHQ).

Eksempel på "public key cryptography", offentliggjort av Whitfield Diffie, Martin Hellman og Ralph Merkle i 1976.

Realisert av Ron Rivest, Adi Shamir og Leonard Adleman ved MIT i 1977.

Fermats lille sats:

La a være et helt tall, og p et primtall. Da er $a^p \equiv a \pmod{p}$.

Bevis:

Ved induksjon på a . Anta $a^p \equiv a \pmod{p}$. Da er

$$(a+1)^p \equiv a^p + 1 \equiv a+1 \pmod{p},$$

ved binomialformelen og induksjonshypotesen, siden hver binomialkoeffisient " p over i " er delelig med p for $0 < i < p$.

Q.E.D.

Det følger at $a^z \equiv a \pmod{p}$ for alle naturlige tall $z \equiv 1 \pmod{p-1}$.

La q være et annet primtall enn p .

På samme måte følger at $a^z \equiv a \pmod{q}$ for alle $z \equiv 1 \pmod{q-1}$.

La $n = pq$ og $m = (p-1)(q-1)$. Dersom

$$z \equiv 1 \pmod{(p-1)(q-1) = m}$$

så er $z \equiv 1 \pmod{p-1}$ og $z \equiv 1 \pmod{q-1}$, så $a^z \equiv a \pmod{p}$ og $a^z \equiv a \pmod{q}$, som medfører at

$$a^z \equiv a \pmod{pq = n}.$$

Korollar:

La a være et helt tall og p og q to forskjellige primtall. La $n = pq$ og $m = (p-1)(q-1)$. Da er $a^z \equiv a \pmod{n}$ for alle $z \equiv 1 \pmod{m}$.

La nå x og y være naturlige tall slik at $xy \equiv 1 \pmod{m}$. La $z = xy$. Se på funksjonene

$$f(a) = a^x \pmod{n}$$

og

$$g(b) = b^y \pmod{n}.$$

Da er

$$g(f(a)) \equiv (a^x)^y \equiv a^z \equiv a \pmod{n}.$$

Så oppfattet som funksjoner fra $\mathbb{Z}/n\mathbb{Z}$ til $\mathbb{Z}/n\mathbb{Z}$ (de hele tall modulo n) er f og g inverse funksjoner.

RSA-kryptering:

La a være en melding i klartekst. Den krypteres ved funksjonen f , så $b = f(a)$ er den kodede meldingen. Den kan dekrypteres ved funksjonen g , siden $g(b) = g(f(a)) \equiv a \pmod{n}$.

Offentlig:

Modulus n , krypteringsnøkkel x .

Hemmelig:

Primtallene p og q , dekrypteringsnøkkelen y .

Gitt p og q kan vi beregne $n = pq$ og $m = (p-1)(q-1)$, men for store p og q er det vanskelig gitt n å finne faktoriseringen i p og q .

For å finne egnede x og y , dvs. med $xy \equiv 1 \pmod{m}$, må x være relativt primisk til m . For hvis $xy = 1 + km$ må største felles faktor i x og m dele xy og km , og dermed også $1 = xy - km$.

Dersom x er relativt primisk til m , så den største felles faktoren er 1, kan vi bruke Euklids algoritme baklengs til å uttrykke 1 som en heltallig lineær-kombinasjon av x og m : $1 = xy - km$. Da er $xy \equiv 1 \pmod{m}$, som ønsket.